

19-20 april - Stockholmsmässan

Skolsköterskekongress 2018

"Det medicinska uppdraget"

Information för skolsköterskor

Christina Oscarsson Winberg

Ortoptist

St Eriks Ögonsjukhus

Barn som bör remitteras till ögonklinik

- Barn med kontaktsvårigheter, utvecklingsförsening el dyl.
- Friska barn under 8 år som inte klarat synkontrollen.
- Om skillnad mellan ögonen vid synprovning.

Vad ska stå på remissen?

- Notera klart varför barnet remitteras.
- Notera dina undersökningsresultat.
- Notera eventuell hereditet.
- Notera om det varit något speciellt med graviditet och förlossning.
- Notera tolkbehov/språk
- Kontrollera noga adress och telefonnummer

Synprovning i skolan

- Använd KM-tavla eller BR-tavla.
- Använd alltid lapp i kombination med kirurgtejp eller Opticlude.
- Peka tydligt med färgad penna.
- Peka på enstaka bokstäver på de stora bokstavsraderna.
- Se till att barnet förstått.
- Pröva alltid tills barnet ej ser längre, för att undvika att sidoskillnader missas.
- Testa bokstäver i mitten på raderna (det är lättare att se på kanterna).
- Om barnet använder glasögon pröva alltid synen med dessa på.

Synkrav KM-tavla

- 6 år : 0,9 + - 1 rad
- 7 år : 1,0 + - 1 rad
- Notera alltid i journalen synprovningens resultatet oavsett hur dåligt barnet sett, för att underlätta för nästa provning.
- Om ett öga var svårt att prova, börja med det ögat nästa gång.
- Testa barnet två gånger innan remiss skickas.

Vad händer på ögonkliniken?

- Skiaskopi (bestämning av barnets refraktion, ev glasögonbehov).
- Ögonbottenundersökning.
- Ev glasögonförskrivning.
- Ev remiss för ytterligare utredning/undersökning.
- Kontinuerliga synkontroller.
- Kontinuerliga kontroller av glasögonstyrkor.

Vad händer på ögonkliniken – forts.

- Barnet avskrivs vid 8 års ålder om status är bra. Tidigare om barnet aldrig behövt behandling.
- Fortsatta glasögonkontroller, efter 8 års ålder, hos optiker.
- Hörselbarn kontrolleras extra.
- Prematurt födda barn kontrolleras extra.
- Multihandikappade barn, barn med syndrom kontrolleras extra.
- Barn med ögonsjukdomar följs fram till cirka 18 års ålder. Överföres därefter till vuxenklinik

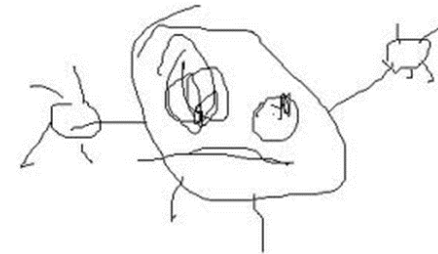
Synutveckling hos barn

- **Första 4 veckorna:** Gula fläcken ej fullt utvecklad, korta fixationer och något hackiga ögonrörelser (följerörelser). Förmåga att öppna ögonen. Ökad förmåga att fixera framför allt ansikten.
- **Vid 6 veckor:** Stabilare och längre fixation.
- **Vid 3 månader:** Stadig fixation. Följer objekt. Tittar på händer och fötter. Börjar gripa efter saker.
- **Vid 4 månader:** Fixerar och sträcker sig efter saker. Hand-öga-koordination fullt utvecklad.
- **Vid 6-10 månader:** Flyttar saker mellan händerna. Ser små saker/smulor. Pincettgrepp. Kryper. Vinkar adjö.

Synutveckling hos barn - forts

- **Vid 10-12 månader:** Välutvecklat pincettgrepp. Tittar efter fallande leksaker. Visus för krypning.
- **Vid 18 månader:** Bygger små torn. Tittar i böcker. Känner igen personer. Går/springer.
- **Vid 2 år:** Bygger högre torn. Målar linjer. Motoriskt välutvecklad. Visus kan ibland prövas med Lea-tavlan.
- **Vid 3 år:** Ritar cirklar. Känner igen färger. Använder sax. Visus prövas med Lea-/HVOT-tavla.
- **Vid 4 år:** Ritar kors. Målar människor som "huvudfotingar". Visus prövas med Lea-/HVOT- eller KM-tavla.

Olika syntavlor

